

EUROPEAN REFORMS BULLETIN 2015 No 2

European Reforms Bulletin 2015

scientific peer-reviewed journal

No. 2

Founded and edited by Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité).

Tel.: +352661153528

e-mail: bulletin@email.lu

http://cers.eu.pn/bulletin.html

Editorial board: Yeskov S. (PhD, Assoc. Prof., Luxembourg, editor-in-chief), Zaiets O. (PhD, Luxembourg, deputy editor), Dymarskii Ia. (D.Sc., Prof., Russian Federation), Kaluzhnyi R. (D.Sc., Prof., Ukraine), Karchevskiy N. (D.Sc., Prof., Ukraine), Korystin O. (D.Sc., Prof., Ukraine), Nedodaieva N. (D.Sc., Prof., Israel), Rozovskiy B. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zablodska I. (D.Sc., Prof., Ukraine).

European Reforms Bulletin is an international, multilingual (English, Ukrainian, Russian), scholarly, peer-reviewed journal, which aims to publish the highest quality research material, both practical and theoretical, and appeal to a wide audience. It is an official bulletin of the Centre for European Reforms Studies and is published 4 times a year (quarterly). It includes articles related to legal and economic issues of reforms in European Union and Europe-oriented countries, including efficiency and experience of these reforms, comparative studies on all disciplines of law, cross-disciplinary legal and economic studies, and also educational issues. It welcomes manuscripts from all over the world, in particular from countries which made European choice recently. It accepts articles from professional academics, researchers, experts, practitioners and PhD students.

Responsibility for the accuracy of bibliographic citations, quotations, data, facts, private names, enterprises, organizations, institutions and government bodies titles, geographical locations etc. lies entirely with authors. All the articles are published in author's edition. Authors must accept full responsibility for the factual accuracy of the data presented and should obtain any authorization necessary for publication. The editorial board and the Centre for European Reforms Studies do not always share the views and thoughts expressed in the articles.

The editorial board reserves the right to refuse any material for publication and advises that authors should retain copies of submitted manuscripts and correspondence as material cannot be returned. Final decision about acceptance or rejection rests with the editor-in-chief and editorial board. By submitting an article for publication author declares that the submitted work is original and not being considered elsewhere for publication and has not been published before.

Special issue dedicated to the International Scientific Conference "Reforms in the Eastern Partnership Countries: Legal Aspects" (Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg, 24-25 July, 2015). Recommended for publication by the Centre for European Reforms Studies (General meeting protocol No. 2, 07.08.2015)

© European Reforms Bulletin, 2015

© Authors of articles, 2015

Table of contents

Albul S.V. Criminal Intelligence as a Function of Operatively- Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects	2
Bakhurinska M.M. Problems of State Register of Immovable Property Rights and the State Land Cadastre in Ukraine: Possible Ways of Solutions	7
Balynska O.M. Symbolization as a Way to Rationalize a Legal Reality	10
Govorun D.M. Some Questions of Realization of Auditing Powers by Courts of Appellate Jurisdiction according to the Criminal Procedural Legislation of Ukraine and France	17
Haivoronska Ya.V. On Questions of Administrative Compulsion in Realization of Financial Monitoring Mechanism	22
Kalyuzhnyi R.A. Development of National Legal Ideology of the State in Conditions of Globalization	26
Katsyuba K.V. Association of co-owners of an apartment building: Reforms of Ukrainian legislation	30
Kiriiaak O.V. The Extension of Methods in Civil Procedural Regulation	34
Korystin O.Ye. Phenomenon of Terrorism in Ukraine: Preconditions of Origin and Spreading	37
Kozachenko O.I. The Principles of Confidentiality during the Covert Investigation (Investigative Actions)	44
Kretova A.Yu. Efficiency of Enterprise Activity: an Analysis of the Evaluation Methods within the Economic Approach	46
Poliakova A.G. Men's Issues in Ukraine and Poland: Paternity Rights as Case Study	51
Selivanov O.A. The quality of the administrative services as the guarantee of public service direction of Executive power bodies' activity	55
Tarasenko R.V. The Detention to Ensure the Security of the Accused: Jesuit Practice or Exceptional Necessity?	57
Tatulych I.Yu. Procedure in Civil Proceedings	62
Tsybuliak-Kustevych A.S. Theoretical and Legal Reasoning of the Necessity to Implement an Institute of Justice of the Peace in Ukraine	67
Vilchyk T.B. Advocacy as a Human Rights Institute in the Mechanism of Legal Proceedings	78
Yeskov S.V. Privacy and Private Communications Confidentiality Issues, Outlined in the PACE Resolutions	84
Zaiets O.M. Legal and Organizational Structure Mechanism of Counteraction to Criminal Offences in the Field of Insurance	87

Phenomenon of Terrorism in Ukraine: Preconditions of Origin and Spreading

Oleksandr Ye. Korystin

Odessa state university of internal affairs, Ukraine

e-mail: alex-koryk@bigmir.net

Abstract: In the article the analysis of distribution of terrorism in Ukraine is carried out. It is marked on the specific Ukrainian terms of forming of pre-conditions of origin of this phenomenon. Drawn conclusion in relation to the type of terrorism and form of display in Ukraine. On the basis of research of criminologists, it is marked that east regions of Ukraine long years remained most criminogenic and appeared a favourable environment for appearance of such dangerous forms of criminal behaviour, as terrorism. Among factors an increase risk of crimes of violence is distinguished in a region, the high level of general and recurrent criminality, supersaturating of correctional establishments (prisons) and others like that, that creates of long duration specific criminogenic background, what and separatists availed. The analysis of development of events in the Donetsk and Lugansk regions during interdependent, successive and purposeful stages of terrorist activity is carried out.

Keywords: terrorist activity, public relations, publicly dangerous activity, criminal offences, assassination, prevention of terrorism, illegally armed forming

До недавнього часу тероризм в Україні існував більше у теорії ніж на практиці. Громадяни нашої країни переважно чули про це явище, ніж відчували його на собі у реальній дійсності. У ЗМІ з'являлися повідомлення про світовий тероризм, «Алькаїду», терористичні акти у США, Російській Федерації та інших країнах світу. Однак події останніх років на Сході України переконливо підтверджують що це негативне явище є не лише світовою, а і локальною - регіональною проблемою. Надзвичайна суспільна небезпечність та відсутність сучасного комплексного розуміння цього феномену та передумов його виникнення актуалізують необхідність більш глибокого вивчення цієї важливої суспільно-правової проблеми.

Об'єктивно, тероризм являє собою складне, багатомірне явище, що посягає на різноманітні охоронювані законом блага та суспільні відносини [1, с.5]. Слово тероризм є похідним від латинського терміну «terror», що у перекладі дослівно означає «страх» або «жах» [2]. У Законі України «Про боротьбу з тероризмом» під тероризмом розуміється суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей [3, ст.1]. У цьому ж Законі [3, ст.1] міститься визначення терористичного акту, під яким розуміється злочинне діяння у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, відповідальність за які передбачена статтею 258 Кримінального кодексу України. У разі, коли терористична діяльність супроводжується вчиненням злочинів, передбачених статтями 112, 147, 258-260, 443, 444, а також іншими статтями Кримінального кодексу України, відповідальність за їх вчинення настає відповідно до інших статей Кримінального кодексу України. В узькому розумінні, тероризм можна трактувати як практику досягнення політичної, економічної, ідеологічної або іншої мети за допомогою терору.

За висновками експертів, тероризм найчастіше розуміється як засіб використання недержавного насилля або загрозу насиллям для того, щоб спричинити тотальну паніку в суспільстві, послабити або повалити урядові структури і викликати політичні зміни, спровокувати у населення стурбованість своєю незахищеністю перед насиллям, а, отже, й призвести до зміни державної влади та задовольнити нові політичні, соціальні, релігійні і етнічні вимоги [4, с. 163-169]. У наукових працях, присвячених проблемам тероризму виділяють такі його форми: соціальний, економічний, політичний та ідеологічний [2]. Особливістю існування досліджуваного явища в Україні є його прояви усіх перелічених різновидів в тих або інших формах.

У 2013 році в Україні було видано навчальний посібник «Боротьба з тероризмом» [12]. Фахівці та науковці у сфері правоохоронної діяльності на основі теоретичних узагальнень, вивчення низки зарубіжних джерел, але без будь-якого внутрішнього українського досвіду, що є зрозумілим, комплексно розглянули проблему тероризму, види та форми його прояву, а також основні напрями та заходи боротьби з ним. Базуючись на сучасних українських реаліях, специфіці прояву тероризму в Україні, можемо стверджувати щодо обґрунтованості базових позицій авторів навчального посібника «Боротьба з тероризмом» [12], зокрема щодо видів та форм прояву тероризму. Зокрема, виділено такі його основні види: національний (націоналістичний); ідеологічний тероризм; релігійний тероризм; політичний тероризм.

Національний (націоналістичний) тероризм – здійснюється за етнічними, національними ознаками, або ж має на меті від'єднання певної території, що історично заселена представниками етносу відмінного від переважної кількості населення метрополії. За цими ознаками національний тероризм можна поділяти на сепаратистський, національно-визвольний, репресивний національний тероризм.

Сепаратистський тероризм проводиться національно-політичними групами меншин, що борються за суверенітет або розширення автономії історичної території проживання. Залежно від політичної ситуації, традицій і соціальної структури вони орієнтуються на ліву (ЕТА в Іспанії, боротьба за відокремлення штатів Пенджаб і Кашмір в Індії) або праву (корсиканські терористи) ідеологію. Організації цього типу найбільш постійні за часом активної діяльності (Ірландська республіканська армія, чеченські сепаратисти). В Україні політичний тероризм можна розуміти як вирішення політичних проблем шляхом насильства або застосування насильства для впливу на недоторканість національних та наднаціональних інститутів. Під *політичним тероризмом* у широкому значенні розуміються всі прояви терористичної активності, спрямовані на зміну суспільного ладу в цілому або в якій-небудь його частині. У вузькому смислі під політичним тероризмом мається на увазі боротьба, направлена на запобігання (або прийняття) яких-небудь рішень, що відносяться до державного устрою. Прикладом такого роду діяльності може служити французька ОАС, яка прагнула запобігти наданню суверенітету Алжиру.

Терористична діяльність може приймати форми *внутрішнього* й *міжнародного* тероризму, які протягом всієї історії йшли поруч. *Внутрішній* (domestic) тероризм – здійснюється на території однієї держави; терористи й жертви – громадяни цієї держави. Цей вид тероризму являє собою діяльність спеціально організованих терористичних груп або терористів-одинаків, акції яких спрямовані на досягнення різних політичних цілей у межах однієї держави.

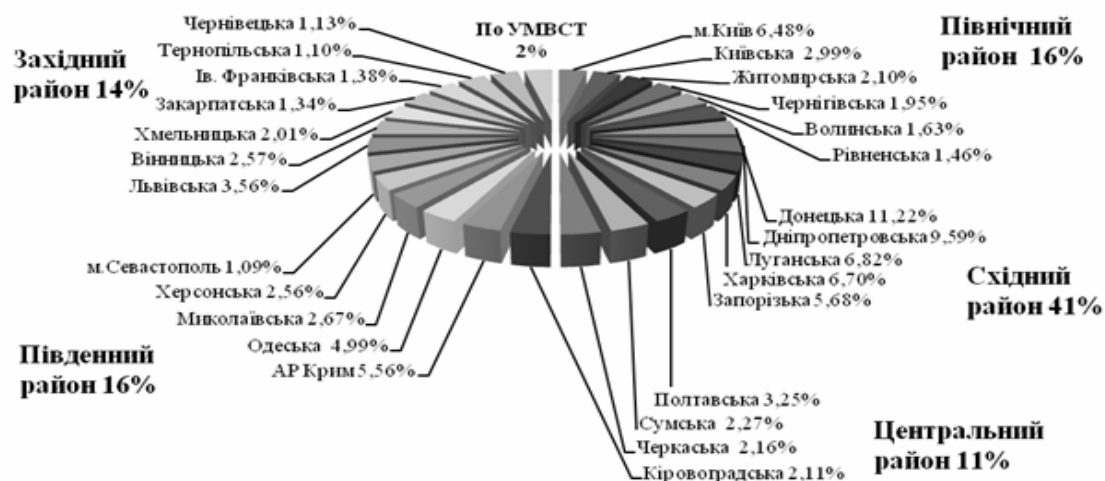
Таким чином, можемо говорити про те, що в Україні сепаратистський політичний тероризм з внутрішньою формою прояву. Але подальше дослідження причин його поширення дає можливість більш ґрунтовно підійти до характерних його ознак та специфіки.

Одними із найскладніших та актуальних кримінологічних проблем при розробці і вдосконаленні заходів запобігання тероризму залишаються відсутність комплексного кримінологічного уявлення про цей феномен, фрагментарність знань про закономірності його існування та передумови такої злочинної діяльності. Найбільш обґрунтованим вирішення визначених питань вбачається через призму аналізу криміногенного середовища уражених цим явищем територій України – Донецької та Луганської областей. Слід констатувати, що соціально-економічні та політичні перетворення останніх років обумовили їх неприйняття найбільш радикально налаштованими групами осіб у вказаних областях нашої країни. Злочинні елементи скориставшись прорахунками місцевої влади та бездіяльністю місцевих еліт, спровокували протестні настрої в регіонах. Після цього військовим шляхом розгорнули терор проти місцевого населення і організували озброєне протистояння із центральними державними органами влади країни.

Як загальновідомо, у об'єктивній дійсності будь-яке явище, в тому числі і тероризм, може зароджуватися і існувати лише у певному середовищі. Саме описані регіони довгі роки залишалися найбільш криміногенно враженими і виявилися сприятливим середовищем для появи таких небезпечних форм злочинної поведінки, як тероризм.

Так, за результатами досліджень вчених Одеського державного університету внутрішніх справ, протягом останніх 10 років у Донецькій та Луганській областях фіксувалася стабільно складна криміногенна ситуація. Особливо гострою вона виглядала протягом 2011-2013 років. Якщо розглядати злочинність в якості барометру стабільності розвитку суспільства, то вже починаючи з 2011 року суспільство почало отримувати читки сигнали загострення соціально-кримінологічної обстановки у вказаних двох регіонах Сходу України. Наприклад, у цих регіонах щорічно вчинялося близько 20% від усіх злочинів, вчинених у країні[5, с.24-25], діаграма №1.

Діаграма №1
Середні показники структурного розподілу загальної злочинності за регіонами України, що фіксувалися у період 2001-2013 роки

Специфічним показником, що характеризував потенційну вибухонебезпечність криміногенної ситуації в регіонах у разі негативних змін соціально-економічних умов, розглядається підвищена схильність окремих верств населення до насилля. Окремі види насильницьких злочинів, вчинені у Донецькій та Луганській області протягом останніх років перевищували загальноукраїнські показники у 1,5 рази, а аналогічні показники Західних регіонів – у 2-3 рази. Так, за результатами кримінологічних досліджень[5, с.13-14, 24-25], протягом 2001-2013 рр. інтенсивність вчинених вбивств на 100 тис. населення у декілька разів були більшими ніж аналогічні показники інших областей країни. Наприклад, якщо у Закарпатській області щорічно фіксувалося 3,32 вбивства на 100 тис. населення, по Україні – 7,16, то у Луганській області вони перевищували 9,78, а у Донецькій – 11,04, [6, с.138-141], карта №1. Такий розподіл є яскравим підтвердженням підвищеної схильності окремих категорій населення до насильницького способу вирішення соціально-економічних та інших протиріч.

Карта №1

Середні показники коефіцієнтів інтенсивності умисних вбивств (та замахів) на 100 тис. населення, що фіксувалися в регіонах України за період 2001-2013 роки

Описані регіони характеризувалися й помітно вищими рівнями завдання умисних тяжких тілесних ушкоджень. За офіційними статистичними даними у Донецькій області фіксувалося у середньому 17,26 злочини на 100 тис. населення, у Луганській – 13,74, тоді, як у Закарпатській – 5,97, а в середньому по Україні – 10,38[7, с.132-145], карта №2.

Карта №2

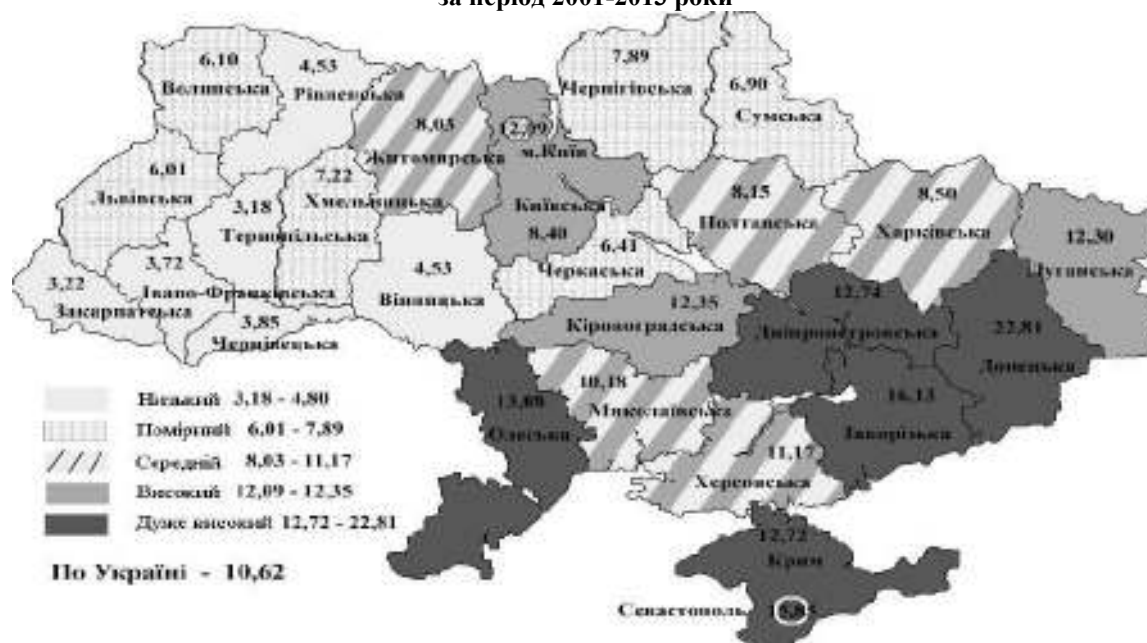
Середні показники коефіцієнтів інтенсивності умисних тяжких тілесних ушкоджень на 100 тис. населення, що фіксувалися в регіонах України за період 2001-2013 роки

Специфічним показником, що додатково сигналізує про негативний загальнокриміногенний фон у регіоні і вказує на підвищену схильність окремих категорій населення до насилля, є інтенсивність вчинення розбойних нападів на кількість населення. Що стосується цієї категорії насильницьких злочинів, то у Донецькій області щорічно фіксувалися – 22,81 злочини на 100 тис. населення, у Луганській – 12,30, тоді, як у Закарпатській області ці показники становили – 3,22, а у середньому по Україні – 10,62 [8, с.90-98], карта №3.

Карта №3

**Середні показники коефіцієнтів інтенсивності розбоїв
на 100 тис. населення, що фіксувалися в регіонах України
за період 2001-2013 роки**

Для більш глибокого розуміння специфічних особливостей зазначених регіонів, зазначимо, що вони розташовані на Сході України. З 2063 тис. км². загального кордону сухою дієюю України з Російською Федерацією, кордони Донецької та Луганської області зі Східним сусідом складають понад 40% території [9, с.16-18]. Інтенсивне освоєння і промислове відновлення територій Донбасу проводилося з 1950 року з широким використанням праці засуджених [10, с.176-177]. Уже в ті часи були закладені довгострокові соціальні проблеми регіонів, оскільки велика кількість ув'язнених потребувала великої кількості тюрем. Негативні наслідки минулого містяться в тому, що на сьогодні у Донецькій області сконцентровано 20, а у Луганській – 14 виправних колоній з виконання покарання у вигляді позбавлення волі. У тюрмах цих регіонів утримується і, як наслідок, щорічно звільняється і залишається у регіонах понад 20% від загальної чисельності всіх засуджених в Україні. Це створює помітний криміногенний фон у регіонах і високу враженість населення «кримінальною субкультурою».

У цьому сенсі, знаходить підтвердження відома гіпотеза про те, що велика частина осіб, що спочатку засуджується, а потім звільняється з місць позбавлення волі, десятиліттями створює довготривалий специфічний криміногенний фон, що небезпечним чином впливає на криміногенну ситуацію у регіонах перенасичених тюрмами, підсилює її вибухонебезпечність у разі кардинальних соціальних чи економічних змін [7, с.254-268]. Саме на цих територіях щорічно фіксувався традиційно високий рівень загальної злочинності, рецидивної, насильницької, та такої, що пов'язана зі зловживанням алкоголем та наркотиками. Для порівняння відмітимо, що у західних регіонах країни чисельність описаних установ з виконання покарань і кількість колишніх в'язнів є значно меншою. Наприклад, у Закарпатській області розміщена 1 колонія, у Чернівецькій – 2, в Тернопільській і Івано-Франківській – по 4 у кожній [11, с.13]. І це при тому, що розмір території цих регіонів є приблизно однаковим, тоді, як чисельність населення виявилась дещо нижчою ніж в областях Донбасу.

Описана ситуація, безумовно, роками створювала серйозне криміногенне навантаження на соціально-психологічну обстановку у Донецькому та Луганському регіонах. Поряд із цим, це найбільш урбанізовані, густозаселені території із домінуванням промислового способу виробництва, орієнтованого на добування, переробку і експорт корисних копалин, продукції металургії, хімії і т.д. Переважна частина населення задіяна у сфера виробництва, пов'язаного зі шкідливими умовами життя та важкої фізичної праці. Поряд із цим, багаторічні кримінологічні дослідження [7, с.254-268] свідчать, що масова агресія не є характерною рисою для більшості населення цих територій. Його менталітет в основному орієнтований на мирне співіснування. Колективна психологія переважної частини місцевого населення характеризується любов'ю до рідного краю, позитивним, толерантним і доброзичливим відношенням до оточуючих. Героїзацією праці шахтарів, металургів, хіміків, правозахисників та військових. Між іншим,

масова психологія доволі значної частини населення характеризується низькою соціальною та політичною активністю.

Як свідчать результати нашого дослідження, саме вищеописані особливості регіонів активно використовувалися незаконними озброєними формуваннями під час провокації конфлікту на вказаних територіях. Добре володіючи знаннями психологічних особливостей місцевого населення, терористи велику роль відводили інформаційному впливу на свідомість населення.

Фахівцями Одеського державного університету внутрішніх справ здійснений аналіз розвитку подій у Донецькій та Луганській областях у ході якого виявлений ряд взаємозалежних, послідовних та цілеспрямованих етапів терористичної діяльності. Всі вони супроводжувалися широким використанням всього арсеналу незаконних способів дій – інформаційного, політичного, соціального, фізичного і т.д. тероризму.

Перший із цих етапів – підготовчий, умовно його назвемо «мітингувальний». Головною його метою було кримінальна розкачка суспільства, розбалансування соціального і правоохоронного середовища. Використовувалися різні форми «інформаційного» тероризму з метою нав'язування суспільству відчуття страху та зовнішньої загрози з боку органів державної влади та населення інших регіонів. Сутність його полягала в тому, що професійні демагоги і провокатори організовували силові і інформаційні провокації на різного роду масових заходах: спортивних, культурних, національних і т.д. Під час таких дій силою придушувалися проукраїнські погляди місцевого населення регіонів, активно проводилася інформаційна діяльність, спрямована на дискредитацію правоохоронних органів. Для таких заходів за фінансову нагороду залучалися радикально налаштована молодь, особи, які раніше засуджувалися за вчинення злочинів, такі, що зловживають спиртними напоями та наркотичними засобами, а також громадяни без певного роду занять. Після таких заходів у суспільство і у зарубіжні ЗМІ «закидалася» неправдива інформація з метою соціальної дестабілізації ситуації у регіонах і розповсюдження серед населення відчуття страху, незахищеності та уявної загрози з боку представників законної влади.

Другий етап – фізичне захоплення приміщень телерадіотрансляції, активне залучення за фінансову нагороду на сторону терористів та сепаратистів маргінальних верств населення – безробітних, осіб без певного роду заняття, звільнених з місць позбавлення волі і т.д. Все це супроводжувалося відключенням державних каналів телебачення і радіомовлення. Відбувалося тотальне «зомбування» масової свідомості населення регіонів до «іншої», - не української культури, прищеплювалися погляди «особливої» місії регіону та силового протистояння державним та правоохоронним органам.

Третій етап – агресивне силове і інформаційне протистояння із насильницьким захопленням влади у регіоні. Він характеризувався захопленням приміщень легітимних органів державної влади і правоохоронних органів, військових частин, зброї, супроводжувався примушуванням до переходу представників силових і державних органів на сторону створюваних воєнізованих групувань. Паралельно, через захоплені ЗМІ здійснювалося вербування і озброєння кримінальних елементів серед населення депресивних, економічно неспроможних територій області. Такі дії проводилися під гаслами захисту регіону від «зовнішньої загрози» і супроводжувалося обіцянками матеріальної винагороди. Відмінними рисами цього періоду було збільшення кількості озброєних нападів на автосалони, банки, інкасаторські машини з грошима, на офіси підприємств, комерційних установ та на окремих громадян. Така діяльність паралельно супроводжувалася інформаційним нав'язуванням суспільству відчуття хаосу, ворожого відношення до представників законної влади, матеріально забезпечених верств населення і правоохоронних органів.

Четвертий етап – інформаційна пропаганда з одночасним формуванням у населення образу ворога в обличчі більшої частини мирного населення, яка підтримує державну цілісність. Паралельно проводилася дискредитація місцевих та центральних органів державної влади з одночасною провокацією військового конфлікту та насильницьким захопленням державних територій. У цей період через захоплені ЗМІ насаджувалися психологічні установки небезпеки і загрози з боку центральної влади і населення інших регіонів України. Масові акції інтелігенції, діячів культури, прогресивної частини молоді і середнього класу жорстоко придушувалися, створювалися умови для їх вигнання і регіону. Інформація про їх діяльність перекичувалася і подавалася населенню як діяльність провокаторів, зрадників та кримінальних елементів, які прагнуть дестабілізувати обстановку у регіоні.

П'ятий етап – проведення «місцевого референдуму» з метою створення ілюзії «легітимності» самопроголошених органів з одночасним обзаведенням власною аббревіатурою та символікою – назвою (у світі вони стали відомі під назвою терористичні організації «ДНР» та «ЛНР»), прапором і т.д. Явка «виборців» свідомо завищувалася шляхом відкриття невеликої кількості дільниць у місцях найбільшої концентрації населення депресивних, слаборозвинених територій та хуторів. Процес указаної акції широко висвітлювався у вигідному для антидержавних елементів світлі з одночасною блокадою державних джерел ЗМІ.

Шостий етап характеризувався захопленням економічно прибуткових підприємств, установ та комерційних організацій, із паралельним створенням складної, ієрархічної керованої системи. Ця організація набувала ознак структурованої, широко розвиненої злочинної організації, з виділенням окремих незаконних структур – економічного блоку, інформаційного, військового і т.д. На цьому етапі

діяльність терористів характеризувалася скоєнням диверсій, знищенням житлових будинків і засобів комунікації, вчиненням вбивств та викрадань мирних жителів тощо.

Сучасні Українські реалії дають підстави стверджувати про появу нових форм та видів терористичної діяльності. Теперішній тероризм – це вже не диверсанти-одиначки і викрадачі літаків. Описані події на Сході України дають підстави стверджувати, що тероризм відрізняється масштабністю, залученням великої кількості людей, має добре структурований та організований характер, прагне до розширення територій свого впливу. Практика показує, що діяльність самопроголошених терористичних організацій «ДНР» та «ЛНР» найчастіше спрямована не просто на загострення і дестабілізацію обстановки у Східних регіонах країни, а на досягнення значно серйозніших цілей – силове захоплення Українських територій, руйнування інфраструктури, залякування місцевого населення, захоплення військовим шляхом та перерозподіл влади, насильницької зміни державного устрою, нав'язування власних порядків, моралі і правил співжиття, поширення інформаційного та ідеологічного впливу на захоплених та прилеглих територіях. **Головною метою такої діяльності**, на наш погляд, виступає незаконне збагачення шляхом контролю за захопленими територіями та їх населенням, соціальною та економічною інфраструктурами регіонів, економічний та політичний вплив на керівні органи держави.

Комплексний аналіз динаміки розвитку подій на Сході України останнього часу дають підстави виділити певні специфічні особливості сучасного тероризму. Ними виявилися: 1) широкий розмах та ретельна спланованість військових операцій, які замислюються терористами; 2) залучення значних людських ресурсів, у тому числі й високих фахівців з різних галузей знання; 3) поповнення і розширення свого кількісного складу та розвитку агентурної мережі за межами Донецької та Луганської областей; 4) широкомасштабність залучення матеріальних і фінансових ресурсів, необхідних для оснащення терористичних організацій «ДНР» та «ЛНР» технічними засобами і зброєю; 5) створення спеціалізованих центрів та навчальних баз для підготовки бойовиків терористичних угруповань.

Події останнього часу вказують на прагнення до налагодження терористичними групами «ДНР» та «ЛНР» більш тісних, та складних взаємин. Це знаходить прояв в узгоджених діях спрямованих на координацію оперативно-бойовою підготовкою, матеріально-технічним співробітництвом, у тому числі і в галузі озброєнь, а також у спільному проведенні терористичних акцій. На сьогодні можна стверджувати про існування реальних загроз перетворення регіонального тероризму на цілу індустрію, що спеціалізується на експорті зброї, торгівлі людьми та наркотиками перетворюючись на бізнес, на якому ватажки терористичних осередків заробляють великі гроші. Складності протидії такій діяльності полягають у великій скупченості мирного населення на захоплених територіях Донецької та Луганської областей та відсутності досвіду протистояння такому виду протиправної діяльності в Україні.

Сподіваємося, що представлені результати не залишаться без уваги наукової спільноти і виявляться корисними для пізнання специфічних особливостей феномену «тероризму» та його передумов і сприятимуть покращенню практики запобігання цьому небезпечному анти суспільному явищу.

References:

1. Emelianov V.P. (2001) *Uholovnaia otvetstvennost za terroryzm y prestupleniya s pryznakamy terrorezyrovaniia: dysertatsiia doktora yurydychnykh nauk: 12.00.08* [Criminal responsibility for terrorism and crimes with the signs of terrorism: dissertation doctors of legal sciences: 12.00.08]. Moscow, 2001, 370 p. (In Russian).
2. Shkurat I.V. *Hlobalnyi teroryzm: metodychni pidkhody do vyvchennia* [Global terrorism: methodical approaches to the study]. Available at: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej2/txts/pol-prav/05sivmpv.pdf>. (In Ukrainian).
3. Zakon Ukrainy «Pro borotbu z teroryzmoz» vid 20 bereznia 2003 r. No. 638 – IV (2003) [Law of Ukraine «On a fight against terrorism», March, 20, 2003 No. 638 - IV]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Proceedings of Verkhovna Rada of Ukraine], 2003, No. 25, p. 180. (In Ukrainian).
4. Teleshun S. (2005) *Suchasnyi teroryzm: ukrainski realii* [Modern terrorism: Ukrainian realities]. *Politychnyi menedzhment* [Political management], 2005, No. 1 (10), P.163-169. (In Ukrainian).
5. Babenko A.M. (2015) *Rehionalna zlochynnist v Ukraini: zakonmirnosti, determinatsiia ta zapobihannia: avtoreferat dysertatsii doktora yurydychnykh nauk:12.00.08* [Regional criminality in Ukraine: conformities to law, determination and prevention: abstract of thesis of dissertation of doctor of legal sciences : 12.00.08]. Kharkiv. 2015, 36 p. (In Ukrainian).
6. Babenko A.M. (2013) *Kryminolohichni osoblyvosti umysnykh vbyvstv ta zamakhiv na vbyvstva v rehionakh Ukrainy* [Features of criminology of felonious homicides and encroaching are upon murders in the regions of Ukraine]. *Verkhovenstvo prava ta pravova derzhava (materialy mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii, m. Uzhhorod, 18-19 travnia 2013r.)* [Supremacy of right and legal state (materials of international research and practice conference, Uzhhorod, May, 18-19 2013)]. Kherson. Vydavnychiy dim «Helvetyka» [Publishing house «Helvetyka»], 2013, pp. 138-141. (In Ukrainian).
7. Babenko A.M. (2014) *Zapobihannia zlochynnosti v rehionakh Ukrainy: kontseptualno-metodolohichni ta prakseolohichni vymiry: monohrafiia* [Prevention of criminality in the regions of Ukraine: conceptually-methodological and praksiologi measuring]. Odesa. Odeskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav [Odesa state university of internal affairs], 2014, 416 p. (In Ukrainian).

8. Babenko A.M. (2013) Nasylnytska zlochynnist v rehionakh Ukrainy: deiaki kryminolohichni osoblyvosti [Violent criminality in the regions of Ukraine: some features of criminology]. *Problemy pravoznavstva ta pravoohoronnoi diialnosti* [Problems of jurisprudence and law-enforcement activity], 2013, No. 2 (53), pp. 90-98. (In Ukrainian).
9. Babenko A.M. (2014) Shliakhy vdoskonalennia zapobihannia zlochynnosti v prykordonnykh rehionakh Ukrainy [Ways of perfection of prevention of criminality in the frontier regions of Ukraine]. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys* [South-Ukrainian Law Journal], 2014, No. 3, pp. 16-18. (In Ukrainian).
10. Fylonov V.P. (2002) *Prestupnost v osobo krupnom promishlennom horode: sostoianye, prychyny y meri po ee preduprezhdeniyu (monohrafiya)* [Criminality in especially large industrial city: the state, reasons and measures on her warning (monograph)]. Donetsk. *Donetskyi instytut vnutrishnikh sprav* [Donetsk institute of internal affairs], 2002, 281 p. (In Ukrainian).
11. Babenko A.M. (2013) *Vplyv kryiminalnoi subkultury na zlochynnist v rehionakh Ukrainy* [Influence of criminal subculture on criminality in the regions of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu* [Scientific herald of the Uzhhorod national university], *seriya «Pravo»* [Series «Law»], 2013, No. 22, part 2, volume 3, pp. 12-15. (In Ukrainian).
12. Dzhuzha O.M., Nykyforchuk D.Y., Korystin O.Ye. ta inshi (2013) *Borotba z teroryzmom* [Fight against terrorism]. Kyiv. *Vydavnychi dim SKIF* [Publishing house SKIF], 2013, 584 p. (In Ukrainian).

Centre for European Reforms Studies a.s.b.l.
(Grand Duchy of Luxembourg)

European Reforms Bulletin

scientific peer-reviewed journal

2015
No. 2

Passed for printing 10.08.2015. Appearance 31.08.2015.
Typeface Times New Roman. Circulation 100 copies.

Design, computer page positioning, layout: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg**
All the articles are published in author's edition. Publishing institution: **Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg** (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité),
+352661153528, e-mail: bulletin@email.lu, <http://cers.eu.pn/bulletin.html>